

Občina Hrastnik

Pot Vitka Pavliča 5

1430 HRASTNIK

Svet za invalide pri občini Hrastnik

Telefon: 03 5654-391

Fax: 03 5654-369

Številka: 141-1/2015

Hrastnik, 10.6.2015

Priloga št.:

**OBČINSKI SVET
OBČINE HRASTNIK**

Zadeva: Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v občini
Hrastnik za obdobje 2015-2018

Namen: Obravnava in sprejem

Podlaga: Statut občine Hrastnik (UVZ št. 17/10- čistopis in 19/10-popravek)

Poročevalec: Gregor Erman, predsednik Sveta za invalide pri občini Hrastnik

Predlog sklepa:

**Sprejme se Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v Občini Hrastnik za obdobje
2015 - 2018**

Obrazložitev:

Zveza delovnih invalidov Slovenije vsako leto podeli, na osnovi razpisa do petim občinam - kandidatkam, ki izpolnjujejo določene pogoje listino »OBČINA PO MERI INVALIDOV«. Omenjena listina je priznanje občini, ki v svojem delovanju upošteva različnost potreb svojih občanov. Zato načrtno razvija, vzpodbuja in realizira dejavnosti in ukrepe, ki bistveno prispevajo tudi k večji kvaliteti osebnega življenja invalidov in njihovih družin, ustvarja možnosti za njihovo socialno vključenost in za aktivno udeležbo v družbenem življenju občine z namenom udejanjenja pravic človeka in državljana.

Zveza delovnih invalidov Slovenije podeli listino »OBČINA PO MERI INVALIDOV« na osnovi utemeljenega predloga Društva invalidov občini, ki predhodno izpolni določene pogoje, ki so:

- da društvo invalidov organizira okroglo mizo z odgovornimi predstavniki občine, ki se srečujejo s problematiko invalidov;*
- da je župan in občinski svet sprejel odločitev o pripravi analize položaju invalidov v občini glede na Standardna pravila OZN o izenačevanju možnosti invalidov in imenoval Svet za invalide;*
- da je župan sprejel odgovornost za izvedbo projekta;*
- da je Svet za invalide, v katero so bili enakopravno vključeni predstavniki invalidskih organizacij, ki delujejo na področju občine, analizirala položaj invalidov v občini glede na udejanjanje Standardnih pravil OZN za izenačevanje možnosti invalidov;*
- da je na osnovi te analize občina pripravila in sprejela na občinskem svetu konkreten akcijski načrt kot sestavino delovnega programa občinskega sveta z jasno opredeljenimi cilji, roki in odgovornimi nosilci nalog in prioritetskimi nalogami za čas mandata župana in občinskega sveta;*
- da je pri realizaciji vseh svojih aktivnosti občina upoštevala posebne potrebe invalidov;*
- da je občina povezala in vzpodbudila sodelovanje različnih dejavnikov na območju občine: od javnih služb, invalidskih in drugih nevladnih organizacij do gospodarstva za realizacijo akcijskega načrta in oblikovala posebno delovno telo;*
- Svet za invalide, ki je pripravil analizo tudi spremlja in koordinira aktivnosti za uresničevanje akcijskega načrta in praviloma enkrat letno poroča županu in občinskemu svetu;*
- da občina stalno spremlja izvajanje akcijskega načrta in ga obravnava v okviru delovnih telesih občinskega sveta in daje pobude drugim dejavnikom za realizacijo njihovih nalog in pri tem upošteva tudi ocene invalidskih organizacij in mnenje neposrednih uporabnikov;*
- da občina obvešča in osvešča javnost v zvezi s pravicami, potrebami in možnostmi invalidov in promovira akcijski načrt in vlogo vseh izvajalcev za doseganje večje kvalitete skupnega življenja;*
- da vsestransko podpira dejavnosti invalidskih organizacij in jih vključuje kot partnerje v aktivnosti za invalide.*

Na osnovi navedenega je občina do meseca oktobra 2006 izpolnila skupaj z Društvom invalidov vse pogoje za pridobitev listine Zveze delovnih invalidov Slovenije »Občina po meri invalidov«. V zvezi s tem je:

- Občinski svet na seji dne 17. 2. 2005 podprl odločitev župana občine o pripravi analize o položaju invalidov v občini Hrastnik glede na Standardna pravila OZN in za pripravo analize in akcijskega načrta imenoval posebno delovno skupino, ki se je na predlog Zveze delovnih invalidov Slovenije kasneje preimenovala v Svet za invalide,
- bila organizirana in izvedena okrogla miza dne 6. 10. 2005,
- občinski svet Občine Hrastnik na seji, dne 22. 12. 2005 sprejel Analizo o položaju invalidov v Občini Hrastnik glede na standardna pravila OZN o izenačevanju možnosti invalidov in Akcijski program za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2006 – 2010,
- Svet za invalide je tekoče spremljal in koordiniral delo pri realizaciji akcijskega načrta.

Med tremi občinami, kandidatkami za podelitev listine v letu 2006 je Občina Hrastnik dosegla s strani projektnega sveta najboljšo oceno glede izpolnjevanja pogojev tako, da ji je bila listina podeljena na svečanosti v Delavskem domu Hrastnik, dne 5. 12. 2006.

V obdobju uresničevanja akcijskih načrtov za pretekla obdobja so bile realizirane skoraj vse načrtovane aktivnosti.

Glede na pomembnost področja, ki skrbi za delo z občani s posebnimi potrebami, je bilo odločeno, da se z aktivnostmi na tem področju nadaljuje še naslednje mandatno obdobje.

Zato je Župan Občine Hrastnik na osnovi določil 37. člena Statuta občine Hrastnik imenoval 4.2.2015 člane Sveta za invalide za obdobje 2015-2015 v sestavi:

1. Gregor ERMAN, predstavnik Občinskega sveta in Društva invalidov Hrastnik, predsednik sveta
2. Rajko Žagar, predstavnik Društva invalidov Hrastnik, član
3. Majda RODOŠEK, predstavnica Društva vojnih invalidov Zasavje, Sekcija Hrastnik, članica
4. Ljudmila DEŽELAK, predstavnica Društva Sožitje Hrastnik, članica
5. Branka ROGLIČ, predstavnica Društva upokojencev Hrastnik,
6. Marjan ŠPACAPAN, predstavnik Društva upokojencev Dol pri Hrastniku
7. Sandi SIMONČIČ, predstavnik Zdravstvenega doma Hrastnik, član, član
8. Mirjana KELLNER, predstavnik Centra za socialno delo Hrastnik, član
9. Andreja PETERLIN, predstavnica Osnovne šole narodnega heroja Rajka Hrastnik, članica
10. Ljubomir ZALEZINA, predstavnik Oddelka za družbene dejavnosti in gospodarstvo Občine Hrastnik, član
11. Jože GOLE, predstavnik Oddelka za prostor, okolje in gospodarske javne službe Občine Hrastnik, član

Naloga sveta je priprava akcijskega načrta za obdobje 2015-2018, spremljanje in koordiniranje dela pri izvrševanju načrta in poročanje o izvrševanju načrta županu in občinskemu svetu vsaj enkrat letno.

Svet za invalide je oblikoval besedilo Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2015-2018 in ga tudi sprejel.

Dokončno pa mora z njim soglašati Občinski svet, zato predlagamo članom Občinskega sveta, da o načrtu razpravljajo in sprejmejo naslednji sklep:

Sprejme se Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v Občini Hrastnik za obdobje 2015 - 2018

Hrastnik, junij 2015

Svet za invalide pri občini Hrastnik

Občina Hrastnik
Pot Vitka Pavliča 5
1430 Hrastnik

AKCIJSKI NAČRT
ZA NEODVISNO ŽIVLJENJE INVALIDOV
V OBČINI HRASTNIK
ZA OBDOBJE 2015-2018

Hrastnik, marec-maj 2015

KAZALO

1	UVOD	4
2	OZAVEŠČANJE IN INFORMIRANJE	6
2.1	MNOŽIČNI MEDIJI IN DRUŠTVENE TISKOVINE	6
2.1.1	<i>Množični mediji</i>	6
2.1.2	<i>Društvene tiskovine</i>	6
2.2	TRŽNICE IN DRUGE PRIREDITVE NEVLADNIH ORGANIZACIJ	7
2.3	OMARICE ZA OBVEŠČANJE.....	7
2.4	PODPORA DRUŠTVENIM PROJEKTOM.....	8
2.4.1	<i>Občina Hrastnik</i>	8
2.4.2	<i>Vzgojno izobraževalni zavodi</i>	8
2.5	OZAVEŠČANJE INVALIDOV	9
3	DOSTOPNOST	10
3.1	ODPRAVLJANJE OVIR.....	10
3.2	VKLJUČEVANJE INVALIDOV V SPREJEMANJE ODLOČITEV	10
4	VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE	12
4.1	PREDŠOLSKO IN OSNOVNOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE	12
4.1.1	<i>Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik</i>	12
4.2	SREDNJEŠOLSKO, VIŠJEŠOLSKO IN VISOKOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE	13
4.3	ORGANIZIRANA PREDAVANJA	13
5	DELO IN ZAPOSLOVANJE	14
5.1	PODPORA ZAPOSLOVANJU INVALIDOV	14
5.2	SPODBUJANJE INVALIDOV	14
5.3	SPODBUJANJE DELODAJALCEV.....	15
5.4	AKTIVI DELOVNIH INVALIDOV	15
6	FINANČNO-SOCIALNA VARNOST	16
6.1	OBČINA HRASTNIK	16
6.2	CENTER ZA SOCIALNO DELO HRASTNIK.....	17
6.3	DOM STAREJŠIH HRASTNIK.....	18
6.4	DRUŠTVA, KI SO POVEZANA Z DELOM Z INVALIDI	19
6.5	ZBIRANJE SREDSTEV ZA HUMANITARNE IN DOBRODELNE NAMENE	19

7	ZDRAVJE IN ZDRAVSTVENO VARSTVO	20
7.1	PRIMARNA ZDRAVSTVENA DEJAVNOST.....	20
7.2	REHABILITACIJSKI PROGRAMI.....	21
8	KULTURNO UDEJSTVOVANJE IN DRUŽENJE	22
8.1	KULTURNO UDEJSTVOVANJE.....	22
8.2	DRUŽENJE	23
9	ŠPORT IN REKREACIJA	24
9.1	PODPORA ŠPORTU IN REKREACIJI INVALIDOV.....	24
9.1.1	<i>Občina Hrastnik</i>	<i>24</i>
9.1.2	<i>Športna zveza Hrastnik</i>	<i>24</i>
9.1.3	<i>Kulturno rekreacijski center Hrastnik.....</i>	<i>25</i>
9.2	ŠPORTNI IN REKREACIJSKI PROGRAMI DRUŠTEV.....	25
10	VERSKO IN DUHOVNO ŽIVLJENJE	26
10.1	ODSTRANJEVANJE ARHITEKTONSKIH OVIR.....	26
10.2	OBISKI VERSKEGA DELAVCA	26
11	SAMOORGANIZIRANJE INVALIDOV	27
11.1	PODPORA SAMOORGANIZIRANJU INVALIDOV	27
11.2	PROGRAMI DRUŠTEV IN INSTITUCIJ.....	27
12	STARANJE Z INVALIDNOSTJO IN MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE	29
12.1	PROJEKT STAREJŠI ZA STAREJŠE	29
12.2	MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE.....	30
12.2.1	<i>Mladinski center Hrastnik.....</i>	<i>30</i>
13	MEDNARODNO SODELOVANJE	32

1 UVOD

Več kot 15 % vseh prebivalcev Evropske unije je invalidov, v Sloveniji pa se okvirna ocena deleža invalidov giblje okoli 12–13 % celotnega prebivalstva, kar se torej ne razlikuje bistveno od ocene v EU. Od tega ima 8 % invalidov odločbo o invalidnosti glede na različne zakone, preostalih 5 % (po ocenah invalidskih organizacij oziroma članstva v njih) pa je oseb z večjo telesno okvaro. Invalidi so tako pomembna skupina, ki lahko enakovredno prispeva k razvoju družbe, pa vendar njihove zmogljivosti še niso v celoti razvite zaradi prenekaterih ovir in zmanjšane dostopnosti, na katero naletijo v življenju.

Zasavje in z njim tudi občina Hrastnik je postalo sinonim za močno industrijsko središče že pred drugo svetovno vojno, še bolj pa v prvih desetletjih po njej v celotni nekdanji Jugoslaviji. Predvsem zaradi rudarjenja in tudi druge težke industrije v tem delu Republike Slovenije je dobilo Zasavje kaj hitro oznako „Črni revirji“. Seveda je imel razvoj težke industrije tudi svoje negativne posledice, med katere nedvomno sodita onesnaževanje okolja in naraščanje števila delovnih invalidov.

Okvirna ocena deleža invalidov v občini Hrastnik sicer bistveno ne presega okvirne ocene deleža invalidov na državni ravni, vendar se je Občina Hrastnik na pobudo Društva invalidov Hrastnik med prvimi občinami v Sloveniji prizadevala za pridobitev listine „Občina po meri invalidov“, ki jo podeljuje Zveza delovnih invalidov Slovenije (v nadaljevanju: ZDIS). Občina Hrastnik je prejela listino „Občina po meri invalidov“ leta 2006. Prejeta listina je vsekakor v velik ponos Občini Hrastnik, hkrati pa tudi obveza in spodbuda za nadaljnje kakovostno delo na področju skrbi za invalide.

Na podlagi ugotovitev iz Analize o položaju invalidov v občini Hrastnik in glede na standardna pravila OZN o izenačevanju možnosti invalidov so strokovne službe in organi občine, javni zavodi, invalidske organizacije in druge pristojne institucije vse od leta 2006 opravile številne aktivnosti, namenjene izboljšanju pogojev za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik. Ena takšnih aktivnosti je tudi obveza župana, da mandatno imenuje Svet za invalide pri Občini Hrastnik. Kot v vseh preteklih mandatih od leta 2006, ko je občina Hrastnik prejela listino „Občina po meri invalidov“, je župan občine Hrastnik tudi po oktobrskih lokalnih volitvah v letu 2014 imenoval novo sestavo Sveta za invalide pri Občini Hrastnik za obdobje 2015-2018 (Sklep št. 141-1/2015, dne 4.2.2015).

Nalogi Sveta za invalide pri Občini Hrastnik za obdobje 2015-2018 sta:

- priprava akcijskega načrta ter spremljanje in koordiniranje dela pri izvrševanju načrta,
- najmanj enkrat letno poročati o svojih ugotovitvah in realizaciji nalog županu in občinskemu svetu.

Izhodišča za pripravo Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2015-2018 so bili:

- Pravilnik o podelitvi listine Občina po meri invalidov,
- Opomnik za pripravo analize stanja in pripravo občinskega akcijskega načrta,
- Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2011-2014 ter
- Akcijski program za invalide 2014-2021; Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Cilji Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2015-2018 so:

- 1. cilj: ozaveščanje in informiranje,
- 2. cilj: dostopnost,
- 3. cilj: vzgoja in izobraževanje,
- 4. cilj: delo in zaposlovanje
- 5. cilj: finančno-socialna varnost,
- 6. cilj: zdravje in zdravstveno varstvo,
- 7. cilj: kulturno udejstvovanje in druženje,
- 8. cilj: šport in rekreacija,
- 9. cilj versko in duhovno življenje,
- 10. cilj: samoorganiziranje invalidov,
- 11. cilj: staranje z invalidnostjo in medgeneracijsko sodelovanje ter
- 12. cilj: mednarodno sodelovanje.

2 OZAVEŠČANJE IN INFORMIRANJE

Z ozaveščanjem in informiranjem širše in strokovne javnosti je potrebno krepiti dojemanje invalidov kot enakovrednih in enakopravnih članov družbe. Občinske strokovne službe in organi, invalidske organizacije in druge institucije, ki se ukvarjajo ali obravnavajo invalide, bodo v svoje programe vključile oblike stalnega obveščanje javnosti o invalidski tematiki.

Posebno pozornost je potrebno nameniti tudi ozaveščanju invalidov o njihovih pravicah in možnostih ukrepanja ob morebitnih zlorabah in nasilju nad njimi.

2.1 Množični mediji in društvene tiskovine

2.1.1 Množični mediji

Širšo in strokovno javnost se bo ažurno obveščalo o invalidski tematiki preko različnih množičnih medijev:

- hrastniški časopis Hrastov list,
- zasavski časopis Zasavski tednik,
- regionalna radijska postaja Radio Aktual Kum (oddaja Srebrni val),
- občinska, društvene in nacionalne spletnih strani (www.hrastnik.si, www.invalidi-hrastnik.si, www.sozitje-hrastnik.si, www.zdis.si, www.zveza-sozitje.si,...).

Društva, ki še ne obveščajo o invalidski tematiki preko različnih množičnih medijev, se bo spodbudilo k sodelovanju z množičnimi mediji ter oblikovanju društvenih spletnih strani in profilov na družabnih omrežjih (Facebook,...).

Nosilec: Občina Hrastnik ter vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2.1.2 Društvene tiskovine

Društva se bo spodbudilo k pripravi in izdaji:

- brošur ter
- letnega pregleda aktivnosti društva v obliki biltena oz. letopisa.

Nosilec: vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2.2 Tržnice in druge prireditve nevladnih organizacij

Širšo in strokovno javnost se bo seznanjalo z invalidsko tematiko na organiziranih tržnicah in ostalih prireditvah nevladnih organizacij kot so tudi:

- Tržnica hrastniških društev, organizacij in malih podjetij (Poletni festival hrastniške knjižnice),
- Sejem nevladnih organizacij Regionalnega stičišča nevladnih organizacij MREST Zasavje in
- Festival zasavske kulinarike Funšterc.

Nosilec: vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2.3 Omarice za obveščanje

Društva, ki so povezana z delom z invalidi, bodo objavljala pomembna obvestila in programe aktivnosti v omaricah Občina po meri invalidov in v svojih društvenih omaricah. V omaricah Občina po meri invalidov, ki se nahajajo:

- v središču Hrastnika, na tržnici,
 - v središču Dola pri Hrastniku, v podhodu „Zlate hiše“ med Škis barom in pekarno Kruhek,
 - v krajevni skupnosti Steklarna, na novem večnamenskem družbenem objektu v Podkraju,
- bodo obveščala Društvo invalidov Hrastnik, Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik in Društvo diabetikov Hrastnik.

Društvo upokojencev Hrastnik in Društvo upokojencev Dol pri Hrastniku bosta obveščalo o svojih aktivnostih v omaricah, ki se nahajata pred vhodom v društvene prostore.

Društva, ki še nimajo omaric za obveščanje o svojih aktivnostih, se bo spodbudilo k postavitvi takšnih omaric na javnih mestih.

Nosilec: vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2.4 Podpora društvenim projektom

2.4.1 Občina Hrastnik

Občina Hrastnik bo podpirala pomembnejše akcije, ki bodo imele za cilj osveščanje občanov o položaju invalidov v družbi (okrogle mize, predavanja, razstave del članov društva invalidov in ZDIS, likovne in fotografske razstave...).

Nosilec: organi Občine Hrastnik in vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2.4.2 Vzgojno izobraževalni zavodi

Vzgojno izobraževalni zavodi (Vrtec Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, Glasbena šola Hrastnik) bodo v svoje programe vključevali tudi sporočila o pravicah invalidov in razvijali pozitivne odnose do različnosti in invalidnosti. Uresničevanje teh nalog bo potekalo:

- v okviru pouka in ostalih dejavnosti šole (interesne dejavnosti, dnevi dejavnosti...),
- preko sestankov s starši in učenci,
- s sodelovanjem otrok in učencev na različnih natečajih na temo invalidov,
- s sodelovanjem učencev na različnih ustvarjalnih delavnicah, ki jih organizirajo društva, povezana z delom z invalidi, ter
- s sodelovanjem otrok in učencev na kulturnih prireditvah, ki jih organizirajo organizacije, povezane z delom z invalidi.

Društvo invalidov Hrastnik bo v sodelovanju s Svetom za invalide pri Občini Hrastnik izvedlo javni natečaj za najboljši literarni prispevek oz. likovni izdelek na temo o položaju invalidnih oseb v občini oz. družbi. V javnem natečaju bodo sodelovali učenci Osnovne šole narodnega heroja Rajka.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, Vrtec Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, Glasbena šola Hrastnik, Društvo invalidov Hrastnik, organizacije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

2.5 Ozaveščanje invalidov

Ozaveščanje invalidov o njihovih pravicah in možnostih ukrepanja ob morebitnih zlorabah in nasilju se bo zagotavljalo z:

- izobraževanjem invalidov na različnih usposabljanjih in predavanjih,
- izobraževanjem strokovnih delavcev o prepoznavanju zlorab, preprečevanju nasilja in ukrepanju ter
- zagotavljanjem priročnikov o odkrivanju in preprečevanju nasilja nad invalidi.

Nosilec: vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi, Center za socialno delo Hrastnik, organi Občine Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

3 DOSTOPNOST

Dostopnost je širok pojem, ki daje invalidu možnost vključevanja v socialno, ekonomsko in politično življenje. V akcijskem načrtu za obdobje 2015-2018 se bomo posvetili predvsem:

- odpravljanju ovir, ki onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov ter
- vključevanju invalidov v sprejemanje odločitev.

3.1 Odpravljanje ovir

Odpravljanje ovir obsega:

- vključevanje potreb invalidov v občinske programe, predvsem na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstva, sociale, kulture in športa, zaposlovanja in bivanja,
- odpravljanje arhitektonskih ovir na javnih cestah in pri vstopih v objekte,
- namestitve držal na stopniščih,
- ustrezno horizontalno in vertikalno označitev obstoječih parkirnih mest,
- aktivnosti za pridobitev večjih in ustrežnejših prostorov za izvajanje vseh dejavnosti posameznih organizacij, ki so povezana z delom z invalidi, ter
- aktivnosti za pridobitev prostorov za bivalno skupnost.

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik, Svet za invalide pri Občini Hrastnik, sveti krajevnih skupnosti, Vrtec Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, Glasbena šola Hrastnik, Zdravstveni dom Hrastnik, Center za socialno delo Hrastnik, Urad za delo Hrastnik, vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

3.2 Vključevanje invalidov v sprejemanje odločitev

Invalidi bodo aktivno vključeni v sprejemanje odločitev na občinski ravni na naslednje načine:

- predstavniki društev, ki so povezana z delom z invalidi, ter predstavniki zavodov, ki se v občini ukvarjajo z invalidi, so vključeni v Svet za invalide pri Občini Hrastnik. Svet za invalide zagotavlja s povezovanjem in usklajevanjem dela vseh organizacij, ki so povezane z delom z invalidi v občini, celovit pristop pri obravnavanju in urejanju tega področja. Svet za invalide poroča o svojem delu občinskemu svetu enkrat letno v vsakem letu obravnavanega obdobja,

- Svet za invalide pri Občini Hrastnik bo tekoče obveščal organizacije, ki so povezane z delom z invalidi, o temah, ki so povezane s položajem invalidnih oseb v občini in so predmet obravnave na občinskem svetu. Na ta način je omogočeno invalidom in njihovim organizacijam, da se na občinski ravni vključijo v sprejemanje rešitev o vprašanjih, pomembnih za invalide,
- Svet za invalide pri Občini Hrastnik bo namenil posebno pozornost realizaciji programov društev, ki so vključeni v Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2015-2018, in vključevanju invalidov v njihove programske aktivnosti,
- Svet za invalide pri Občini Hrastnik bo enkrat letno poročal županu, občinskemu svetu in Zvezi delovnih invalidov Slovenije o izvrševanju nalog, opredeljenih v Akcijskem načrtu za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2015-2018 ter
- Svet za invalide pri Občini Hrastnik bo spremljal in koordiniral dela pri izvrševanju Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2015 – 2018 in po potrebi dajal pobude za dopolnitev načrta.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik, društva, vključena v Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2015-2018

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

4 VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Izobrazba je pomembna za razvoj človeka in njegovo udeležbo v družbi, za vstop na trg delovne sile in za razvoj osebnih zmogljivosti. Zato morajo biti invalidom dane enake možnosti udeležbe v celotnem izobraževalnem sistemu v rednih in posebnih programih na vseh stopnjah – od predšolske vzgoje do visokošolskega izobraževanja.

4.1 Predšolsko in osnovnošolsko izobraževanje

V vrtcu Hrastnik in Osnovni šoli narodnega heroja Rajka Hrastnik se bodo uveljavljala načela enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. Pri tem se bo zagotavljala prednost pri vključitvi v vrtec otrokom s posebnimi potrebami, v skladu s standardi in normativi pa se bo v vrtcu organiziralo varstvo in vzgoja v okviru oddelka s posebnimi potrebami - razvojni oddelek.

Osnovna šola in vrtec bosta v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport in Občino Hrastnik izvajala naloge na osnovi izdane odločbe o usmeritvi otrok s posebnimi potrebami. Pri tem bo posebna skrb namenjena povezovanju in sodelovanju s starši.

Z ostalimi občinami Zasavske regije imamo oblikovan oddelek varstva otrok s posebnimi potrebami – razvojni oddelek, ki je lociran v občini, v kateri ima stalno prebivališče največ otrok z odločbo o usmeritvi otroka s osebniimi potrebami.

Nosilec: Vrtec Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

4.1.1 Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik

V oddelkih za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami, ki jih obiskujejo učenci v programu osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom in v oddelku vzgoje in izobraževanja je celoten učni proces prilagojen invalidnim osebam in osebam z motnjami v duševnem razvoju. Celoten program izvaja Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik. Ob specialno pedagoškem delu se v šoli namenja posebna skrb tesni povezavi s starši in Društvom Sožitje – društvom za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik ter na ta način dopolnjuje predpisan učni program z dodatnimi zanimivimi aktivnostmi.

Občina Hrastnik zagotavlja iz proračuna sredstva za izvedbo šole v naravi. Na ta način se bo omogočila udeležba v šoli v naravi vsem učencem, vključenim v oddelke za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami.

Nosilec: Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

4.2 Srednješolsko, višješolsko in visokošolsko izobraževanje

Na osnovi Pravilnika o štipendiranju v občini Hrastnik se bo vsako leto razpisala podelitev vsaj ene štipendije za študente s posebnimi potrebami s prebivališčem v občini Hrastnik. Po Pravilniku se razpisuje štipendija za obrtne poklice, na katero se lahko prijavijo tudi osebe s posebnimi potrebami.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

4.3 Organizirana predavanja

Organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, bodo organizirale predavanja z invalidsko tematiko. Mladinski center Hrastnik nudi vsem organizacijam in institucijam, ki so povezane z delom z invalidi, brezplačen najem svoje dvorane/predavalnice v Hrastniku.

Nosilec: organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, Mladinski center Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

5 DELO IN ZAPOSLOVANJE

Tako kakor izobrazba sta tudi delo in zaposlitev za invalide ključnega socialno-ekonomskega pomena pri samostojnem življenju. Zaradi nižje izobrazbe imajo invalidi običajno manjše izhodiščne možnosti pri zagotavljanju zaposlitve, službo hitreje izgubijo in težko napredujejo. Omejitve pri delu zaradi zmanjšane ali omejene delovne zmožnosti dodatno postavljajo invalida v slabši položaj pri vključevanju na trg delovne sile.

5.1 Podpora zaposlovanju invalidov

V okviru zaposlovanja invalidnih oseb se bodo poleg Zavoda za zaposlovanje v predstavitev ukrepov in programov politike zaposlovanja invalidov na državnem nivoju aktivno vključevale tudi občinske strokovne službe in institucije, ki so povezane z delom z invalidi.

V ta namen se bodo še naprej v okviru občinskega proračuna zagotavljala sredstva za sofinanciranje javnih del. Pri zaposlovanju na javna dela bodo imele glede na zahtevnost del in zahtevano stopnjo strokovne izobrazbe prednost brezposelne invalidne osebe.

Nosilec: Urad za delo Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik, organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

5.2 Spodbujanje invalidov

Invalide se bo spodbujalo k dejavnemu iskanju zaposlitve na društveni in občinski ravni.

Delovni invalidi naj se redno udeležujejo Usposabljanj za aktivno življenje in delo, ki jih za zaposlene in brezposelne (iskalce zaposlitve) organizira ZDIS.

Invalide se bo seznanjalo z možnostjo povečanja konkurenčnosti na trgu delovne sile s pomočjo koriščenja instituta zaposlitvene rehabilitacije. Zaposlitvena rehabilitacija obsega storitve, ki se izvajajo s ciljem, da se invalid usposobi za ustrezno delo, se zaposli, zaposlitev zadrži in v njej napreduje ali spremeni svojo poklicno kariero.

Nosilec: vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

5.3 Spodbujanje delodajalcev

Delodajalce se bo spodbujalo k zaposlovanju in ohranitvi zaposlitve invalidov predvsem preko:

- seznanjanja s prednostmi, ki jih tudi za delodajalce omogoča institut zaposlitvene rehabilitacije,
- seznanjanja z možnostmi ustrezne prilagoditve delovnega okolja in delovnega mesta za delo invalida ter
- spodbujanja k sodelovanju v programih izobraževanja in ozaveščanja o zaposlovanju invalidov.

Nosilec: Urad za delo Hrastnik, Svet za invalide pri Občini Hrastnik in vse organizacije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

5.4 Aktivni delovnih invalidov

Preko aktivov delovnih invalidov v invalidskih podjetjih se bo spodbujalo lastnike podjetij in vodstva, da bodo iskali nove programe, ki bi omogočili dodatno zaposlovanje invalidov. Glede na to, da je delovanje aktiva delovnih invalidov v gospodarski družbi SINET d.o.o. v zadnjih letih zamrlo, se bo spodbudilo Društvo invalidov Hrastnik in delovne invalide k vnovični oživitvi aktivov delovnih invalidov v invalidskih podjetjih (SINET d.o.o., RASTKI d.o.o.).

Nosilec: Društvo invalidov Hrastnik, Svet za invalide pri Občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

6 FINANČNO-SOCIALNA VARNOST

Invalidi so izpostavljeni večjemu tveganju revščine kakor drugi ljudje, še posebno se to izraža v zadnjih letih globalne finančno-gospodarske in javnodolžniške krize na evrskem območju. Zato je potrebno sprejemati ustrezne ukrepe za socialno varnost, da bi zagotovili ustrezno življenjsko raven invalidov. Pri tem je potrebno upoštevati tudi to, da se invalidi in njihove družine ali bližnji pogosto srečujejo z višjimi stroški, ki nastanejo zaradi invalidnosti, kakor drugi ljudje.

6.1 Občina Hrastnik

Občina Hrastnik bo zagotavljala sredstva v proračunu ter strokovno podporne storitve za pospeševanje služb socialnega skrbstva za socialno ogrožene, invalide in ostarele, ki izvajajo:

- prvo socialno pomoč,
- osebno pomoč,
- pomoč na domu,
- institucionalno varstvo,
- iskanje zaposlitve pod posebnimi pogoji ter
- zagotavljanje pravice do družinskega pomočnika.

Dostopnost do pomoči se bo omogočala vsem, ki so te pomoči potrebni, ne glede na njihov položaj.

Občina Hrastnik bo zagotavljala sredstva v proračunu tudi za:

- sofinanciranje prevoza varovancev Varstveno delovnega centra Zagorje ob Savi, ki prihajajo iz Hrastnika,
- plačilo razlike med ekonomsko ceno bivanja in plačilom, katerega lahko na osnovi Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev poravnajo oskrbovanci in njihovi ožji družinski člani ter
- sofinanciranje javnih del (pri zaposlovanju na javna dela bodo imele glede na zahtevnost del in zahtevano stopnjo strokovne izobrazbe prednost brezposelne invalidne osebe).

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik, Center za socialno delo Hrastnik, Dom starejših Hrastnik, Urad za delo Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

6.2 Center za socialno delo Hrastnik

Center za socialno delo Hrastnik bo izvajal naslednje aktivnosti:

- zagotavljanje prve socialne pomoči (osnovna storitev, ki pomaga uporabniku prepoznati stisko in ga usmeriti pri reševanju problema oz. mu predstaviti vse možne oblike pomoči),
- varstvo odraslih oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (zagotavljanje oblik družbenega varstva ter zaščita pravic in koristi oseb s posebnimi potrebami, uporabniki pa so osebe, ki postanejo polnoletne in potrebujejo pomoč pri samostojnem življenju in delu oziroma pridobijo status invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb),
- zagotavljanje družinskega pomočnika (pravica do izbire družinskega pomočnika je namenjena polnoletnim osebam s težko motnjo v duševnem razvoju in težko gibalno oviranim osebam, ki potrebujejo pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb),
- informiranje občanov o pravici do družinskega pomočnika, spremljanje družinskega pomočnika in sodelovanje z občino,
- zagotavljanje pravice do tolmača za slovenski znakovni jezik (odločanje o pravici gluhih, naglušnih in gluhonemih osebe, ki pri sporazumevanju uporabljajo slovenski znakovni jezik, o pravici do uporabe tega jezika v vseh postopkih. O tej pravici se izda odločba, na podlagi te odločbe pa izkaznica, s katero se ti uporabniki v postopkih identificirajo kot osebe, ki uporabljajo za sporazumevanje slovenski znakovni jezik),
- izdajanje odločb o upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč ter
- izdajanje odločb o upravičenosti do posebnih družinskih prejemkov:
 - dodatek za nego otroka (denarni dodatek za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in je namenjen kritju povečanih življenjskih stroškov, ki jih ima družina zaradi nege in varstva otroka)
 - delno plačilo za izgubljen dohodek (osebni prejemek, ki ga prejme eden od staršev, kadar prekine delovno razmerje ali začne delati krajši delovni čas zaradi nege in varstva otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka).

Center za socialno delo Hrastnik bo sodeloval z različnimi organizacijami in društvi v smislu razreševanja problematike invalidnih oseb. V okviru veljavne zakonodaje bo izvajal in zagotavljal vse pravice in storitve invalidnim osebam. Na centru bodo z različnimi načini in metodami dela ter programi opogumljali občane, da uporabljajo predvsem lastne moči za ureditev svojega položaja in življenja. Z različnimi oblikami pomoči, svetovanjem, urejanjem, vodenjem, izvajanjem prve socialne pomoči in dajatvami pa bo center pomagal tistim, ki si sami materialne varnosti, razrešitve ali vsaj ublažitve razmer, ne morejo zagotoviti.

Nosilec: Center za socialno delo Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

6.3 Dom starejših Hrastnik

Dom starejših Hrastnik izvaja storitev pomoč na domu, ki obsega:

- gospodinjsko pomoč (prinašanje enega pripravljenega obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora),
- pomoč pri vzdrževanju osebne higiene (pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih, kamor sodijo naslednja opravila: pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov) in
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo).

Dom starejših Hrastnik bo vsako leto na zborih članov društev, ki so povezana z delom z invalidi, predstavil oblike nudenja pomoči na domu, s ciljem, da se s to obliko pomoči seznanijo čim širši krog občanov.

Nosilec: Dom starejših Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

6.4 Društva, ki so povezana z delom z invalidi

Društva, ki so povezana z delom z invalidi, se bo spodbujalo, da svojim članom, ki zaidejo v socialno stisko, sama pomagajo v obliki prve osebne oz. socialne finančne pomoči. V primeru večje socialne stiske svojih članov društva pomagajo svojim članom s širšo akcijo zagotavljanja pomoči.

Nosilec: društva, ki so povezana z delom z invalidi, Svet za invalide pri občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

6.5 Zbiranje sredstev za humanitarne in dobrodelne namene

Z zbiranjem sredstev v humanitarne in dobrodelne namene bomo skušali izboljšati finančno-socialno varnost invalidov. Sredstva, zbrana za humanitarne in dobrodelne namene, se bodo namenila za sofinanciranje nabave invalidske opreme in pripomočkov, sofinanciranje letovanj in zdraviliških zdravljenj, obdaritvi težko bolnih invalidov ob različnih priložnostih ipd.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

7 ZDRAVJE IN ZDRAVSTVENO VARSTVO

Zdravje in zdravstveno varstvo sta temeljni človekovi pravici. Prav zato je potrebno s praviimi ukrepi zagotoviti zdravstveno varstvo vsem, ne glede na zdravstveno, socialno in ekonomsko stanje ali zmožnosti posameznika. Tudi invalidi lahko s primernimi programi vzdržujejo in ustrezno obnovijo svoje zdravstveno stanje.

Invalidom se tako kakor neinvalidom z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju zagotavljata skrb za zdravje in zdravstveno varstvo.

7.1 Primarna zdravstvena dejavnost

Zdravstveni dom Hrastnik bo s svojo dejavnostjo in programi še naprej zagotavljal storitve invalidom na način, ki je primeren za posameznika (dostopnost do ambulant, obiski na domu...). Za učinkovito reševanje zdravstvenih problemov invalidov se bodo zdravstvene službe povezovale s socialnimi in drugimi službami ter tako namenile posebno skrb:

- promociji zdravja (zdravstvena vzgoja, učne delavnice, analize zdravstvenega stanja ogroženih skupin) ter
- izobraževanju zdravstvenih delavcev za delo z ljudmi s posebnimi potrebami in delu v ambulanti v Domu starejših.

Posamezne vsebine programov se bodo izvajale v okviru splošnih ambulant, patronažne službe, fizioterapije, zdravstveno vzgojnega centra ter dispanzerja za medicino dela, prometa in športa. V obravnavanem obdobju izvrševanja programa bo Zdravstveni dom Hrastnik vsako leto pripravil analizo stanja ogroženih skupin v občini, ki jo bo obravnaval Svet za invalide pri Občini Hrastnik in o svojih zaključkih obvestil župana, v primeru potrebe pa tudi občinski svet.

Nosilec: Zdravstveni dom Hrastnik, Svet za invalide pri Občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

7.2 Rehabilitacijski programi

Društvo invalidov Hrastnik, Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik in Društvo hrbteničarjev Zasavje bodo izvajali različne programe, namenjene rehabilitaciji invalidov:

- organiziranje srečanj in obiskov za težke in nepokretne invalide,
- pomoč invalidom po težkih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti,
- ohranjanje psihofizičnih sposobnosti invalidov,
- izvajanje terapije z nordijsko hojo ter
- terapija s telovadbo za razgibavanje hrbtenice v bazenu z ogrevano vodo pod nadzorom fizioterapevtke.

Nosilec: Društvo invalidov Hrastnik, Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik, Društvo hrbteničarjev Zasavje

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

8 KULTURNO UDEJSTVOVANJE IN DRUŽENJE

Kultura je nedvoumno ena najpomembnejših značilnosti človeka, je njegov svet, v njej se človek razvija in z njo se tudi razlikuje od drugih bitij. Kultura je ogledalo naših vrednot in našega sveta. Prav zato je potrebno tudi invalidom omogočiti enake možnosti dostopanja do kulture in njenega sooblikovanja.

8.1 Kulturno udejstvovanje

Zveza kulturnih društev Hrastnik in posamezna kulturna društva bodo spodbujala udejstvovanje invalidov v različnih kulturnih dejavnostih. V ta namen bo Zveza kulturnih društev Hrastnik predstavila na množičnih srečanjih članov društev, ki so povezana z delom z invalidi (zbori članov, novoletna in druga srečanja), dejavnosti kulturnih društev in možnosti za vključevanje invalidov v ta društva, s posebnim poudarkom na mladih invalidnih osebah.

Poudarek bo dan tudi zagotavljanju tehnične opreme, ki bo književnost približala invalidom (Brailova pisava, zvočne knjige, tehnični pripomočki za gluhe in slabovidne) in tudi izposoji knjig na domu.

Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik bo v sodelovanju z Društvom invalidov Hrastnik organizirala večere, na katerih se bodo predstavljali invalidi z deli iz svojega življenja (potopisi, osebne izpovedi, delavnice ročnih del, prikaz literarnih in likovnih del in podobno). V Galeriji Delavskega doma bo omogočeno zainteresiranim invalidom razstavljanje svojih likovnih del, fotografij oz. ročnih del.

Na področju zborovskega petja deluje na območju občine več pevskih zborov, v katere so vključeni tudi invalidi. Pretežna večina pevcev v zboru Steklar je invalidov in sodelujejo na številnih prireditvah, ki jih organizira Društvo invalidov Hrastnik.

Spodbujalo se bo sodelovanje med društvi, ki so povezana z delom z invalidi, na lokalnem in regionalnem nivoju ter sodelovanje med kulturno-umetniškimi skupinami in umetniki invalidi.

Nosilec: Zveza kulturnih društev Hrastnik, kulturna društva, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik, Kulturno rekreacijski center Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

8.2 Druženje

Pomembno vlogo pri kakovosti življenja invalidov ima tudi medsebojno druženje. Prav zato bodo vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi, organizirala in izvedla različne oblike druženja svojih članov, kot so npr.:

- ekskurzije,
- pikniki,
- srečanja ob pomembnih mednarodnih dnevih,
- društvene obletnice ipd.

Spodbujalo se bo druženje članov med društvi, ki so povezana z delom z invalidi, na lokalnem in regionalnem nivoju ter druženje članov društev, ki so povezana z delom z invalidi, in ostalimi društvi.

Nosilec: društva, ki so povezana z delom z invalidi, Svet za invalide pri občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

9 ŠPORT IN REKREACIJA

Osnovni namen športnih in rekreativnih dejavnosti je kar najbolj dvigniti psihosomatski status, preventiva ter ohranjanje in izboljšanje zdravstvenega stanja. Športne in rekreacijske dejavnosti so poleg dobrega učinka na zdravje tudi pomemben dejavnik pri zaviranju in preprečevanju nadaljnjih bolezni.

Zagotavljati je potrebno uresničevanje ukrepov, ki bodo invalidom pri športu in rekreativnih dejavnostih dajali enake možnosti kot neinvalidom in jim omogočili izboljšanje kakovosti življenja. Prav zato jim je potrebno omogočiti invalidom tudi dostop do krajev, v katerih potekajo športne in rekreativne dejavnosti. Šport in rekreacija morata postati sestavni del rehabilitacije invalida, ne glede na vrsto in stopnjo njegove invalidnosti, starost ali raven telesne zmogljivosti.

9.1 Podpora športu in rekreaciji invalidov

9.1.1 Občina Hrastnik

Občina Hrastnik bo podpirala šport in rekreacijo invalidov tako, da bo:

- skupaj z upravljavci športnih objektov skrbela za dostopnost športnih objektov invalidom, ki se ukvarjajo s športom, in invalidom, ki športne prireditve obiskujejo kot gledalci (vhod, sanitarije, oznake, informacije),
- vsako leto objavila Javni razpis za sofinanciranje športnih programov v občini Hrastnik, ki vključuje posebna sredstva za sofinanciranje športa invalidov v okviru vsakoletnega proračuna.

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik, Kulturno rekreacijski center Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

9.1.2 Športna zveza Hrastnik

Športna zveza Hrastnik bo spodbujala izvajalce športnih programov, da razvijajo in ponudijo raznovrstne športne programe za invalide. Športna zveza Hrastnik že vrsto let uspešno sodeluje z institucijami in društvi, ki so povezani z delom z invalidi, tako da nudi ustrezno pomoč pri organizaciji njihovih športno-rekreativnih dejavnosti. V vseh letih obravnavanega

obdobja bo Športna zveza Hrastnik nudila institucijam in društvom, ki so povezani z delom z invalidi, vso strokovno in organizacijsko pomoč.

Nosilec: Športna zveza Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

9.1.3 Kulturno rekreacijski center Hrastnik

Kulturno rekreacijski center Hrastnik bo podpiral šport in rekreacijo invalidov tako, da bo:

- na osnovi izkazanih potreb zagotovil sorazmerno zadostno število terminov za izvedbo športnih in rekreativnih programov za invalide v športnih objektih,
- nudil sorazmerno zadostno število športnih rekvizitov, ki jih bodo invalidne osebe potrebovale pri svoji rekreaciji.

Nosilec: Kulturno rekreacijski center Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

9.2 Športni in rekreacijski programi društev

Društva, ki so povezana z delom z invalidi, bodo:

- spodbujala svoje člane k rekreativni dejavnosti ter
- letno načrtovala športne in rekreativne aktivnosti.

Načrtovane letne športne in rekreacijske programe ter realizacijo programa športnih in rekreacijskih aktivnosti preteklega leta bodo društva posredovala Svetu za invalide pri Občini Hrastnik do konca meseca marca.

Nosilec: društva, ki so povezana z delom z invalidi, Svet za invalide pri Občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

10 VERSKO IN DUHOVNO ŽIVLJENJE

Verska svoboda posameznika je kot svoboda vesti urejena v 41. členu Ustave Republike Slovenije ter zagotavlja pravico vsakega posameznika do svobodnega izpovedovanja vere in drugih opredelitev v zasebnem in javnem življenju. Invalidi pa se navkljub svobodi izražanja, ki je ustavno opredeljena, zaradi številnih ovir s težavo udeležujejo verskega in duhovnega življenja ter vključujejo vanj.

10.1 Odstranjevanje arhitektonskih ovir

Zgrajena klančina za vhod v Cerkev sv. Jakoba na Dolu pri Hrastniku omogoča, da se verskih bogoslužij lahko nemoteno udeležujejo tudi invalidi v vozičkih.

Invalidi se lahko nemoteno udeležujejo verskih bogoslužij v Cerkvi sv. Nikolaja v Podkraju.

Ob vhodu v Cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku ni zgrajene primerne klančine. Z namenom, da bi se verskih bogoslužij v središču Hrastnika lahko lažje udeležili tudi invalidi v vozičkih in težje gibljive osebe, se bo spodbudilo cerkev k izgradnji primerne klančine z držali.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, strokovne službe Občine Hrastnik, Župnija Hrastnik

Rok: do konca obravnavanega obdobja

10.2 Obiski verskega delavca

Invalidom, ki so negibljivi in v trajni negovalni oskrbi v Domu starejših Hrastnik, se bo omogočil obisk verskega delavca registrirane verske skupnosti po lastni izbiri.

Za invalide, ki so negibljivi in v trajni negovalni oskrbi v domačem okolju, se bo proučila možnost posredovanja izvajalca pomoči na domu, družinskega pomočnika, poverjenikov društev in prostovoljcev v projektu Starejši za starejše pri zagotovitvi obiska verskega delavca registrirane verske skupnosti na domu.

Nosilec: Svet za invalide pri Občini Hrastnik, Dom starejših Hrastnik, Center za socialno delo Hrastnik, društva, ki so povezana z delom z invalidi, Župnija Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

11 SAMOORGANIZIRANJE INVALIDOV

Invalidi se samoorganizirajo v invalidskih organizacijah in drugih oblikah. V invalidske organizacije se prostovoljno združujejo interesno povezani invalidi in njihovi zakoniti zastopniki, da ugotavljajo, zagovarjajo in zadovoljujejo posebne potrebe invalidov ter zastopajo njihove interese.

11.1 Podpora samoorganiziranju invalidov

Občinski organi bodo podpirali oblikovanje in delovanje invalidskih in drugih neprofitnih organizacij, ki bodo izvajali socialne in druge programe pomoči, namenjene invalidom za njihovo neodvisno vključevanje v delo in bivalno okolje. V vsakoletnem proračunu bo Občinski svet zagotavljal sredstva za sofinanciranje programov navedenih organizacij.

Občina Hrastnik bo vsako leto objavila Javni razpis za sofinanciranje društev, združenj, neprofitnih organizacij in humanitarnih organizacij v občini Hrastnik, na katerega se lahko prijavijo tudi vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi.

Na osnovi potreb uporabnikov – invalidov bo Občina Hrastnik spodbujala in podpirala nove programe, ki jih bodo izvajali javni zavodi, društva in druge nevladne organizacije. V času priprave občinskega proračuna za naslednje leto bo Svet za invalide pri Občini Hrastnik pregledal prispele programe, se do njih opredelil in predlagal njihovo sofinanciranje oz. financiranje.

Nosilec: strokovne službe Občine Hrastnik, organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, Svet za invalide pri Občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

11.2 Programi društev in institucij

Društva in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, bodo vsako leto obravnavanega obdobja načrtovali program svojih aktivnosti. Načrtovane programe letnih aktivnosti v posameznih mesecih in realizacijo programa aktivnosti preteklega leta bodo društva in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, posredovali Svetu za invalide pri Občini Hrastnik do konca meseca marca.

Nosilec: društva in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, Svet za invalide pri Občini Hrastnik

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

12 STARANJE Z INVALIDNOSTJO IN MEDGENERACISJKO SODELOVANJE

Nekateri z invalidnostjo živijo vse svoje življenje, druge prizadene šele proti koncu življenja, oboji pa imajo skupno starost in invalidnost ter mnogokrat neenakopravne življenjske, delovne in druge pogoje. Staranje prebivalstva se tako kot v Republiki Sloveniji tudi v Hrastniku občutno povečuje. Prav zato je potrebni sprejemati ustrezne in učinkovite ukrepe, s katerimi bi omogočili starejšim in starajočim se invalidom doseganje in ohranjanje največje mogoče samostojnosti ter polno vključenost in sodelovanje na vseh področjih življenja. Potrebno je krepiti medsebojno pomoč in medgeneracijsko sodelovanje

12.1 Projekt Starejši za starejše

Projekt starejši za starejše je projekt medsebojne pomoči starejših s ciljem, da bi čim dlje ostali v domači oskrbi. Projekt poteka preko Zveze društev upokojencev Slovenije in Slovenske filantropije. V občini Hrastnik projekt že vrsto let izvajata Društvo upokojencev Hrastnik in društvo upokojencev Dol pri Hrastniku.

Cilji projekta so:

- spoznati potrebe starejših , ki živijo doma,
- poiskati tiste, ki ne znajo/ne morejo/nočejo iskati pomoči,
- vzpostaviti stalen kontakt z javnimi službami in drugimi nevladnimi organizacijami (RKS in Karitas) in jim posredovati podatke o potrebah, če se seveda obiskani strinjajo,
- organizirati pomoč v lastnih vrstah (servisna dejavnost, delavnice, obiski osamljenih),
- seznanjati lokalno skupnost o kvaliteti življenja in potrebah starejših, ki živijo doma ter
- vzpostaviti nadzor civilne družbe nad delom vseh, ki se ukvarjajo s pomočjo na domu.

V zvezi s tem bodo prostovoljke in prostovoljci obeh društev obiskali vrstnike v občini, starejše od 69 let, spoznali njihove potrebe in skušali najti pomoč, v kolikor se bodo s tem strinjali obiskani. Ustrezna pomoč pa bo iskana v okviru Centra za socialno delo, osnovnem zdravstvenem varstvu, pri patronažni službi in lokalni skupnosti. Humanitarna pomoč se bo zagotovila z vključevanjem Rdečega križa in Karitasa. Prostovoljke in prostovoljci bodo nudili laično pomoč (prinašanje iz trgovine, prevoz do zdravnika, urejanje vrta, branje,...), druženje

in vključevanje v različne interesne skupine. V aktivnosti se bodo vključevali tudi šoloobvezni otroci in mladina preko Mladinskega centra Hrastnik.

Nosilec: Društvo upokojencev Hrastnik, Društvo upokojencev Dol pri Hrastniku, strokovne službe Občine Hrastnik, organizacije in institucije, ki so povezane z delom s starejšimi in invalidi,

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

12.2 Medgeneracijsko sodelovanje

Medgeneracijsko povezovanje je povezovanje med generacijami, predvsem pa gre za medčloveški odnos in uresničevanje medgeneracijske solidarnosti v današnjih družbenih razmerah. Ko govorimo o sožitju generacij, imamo v mislih sožitje med mladimi, srednje starimi in starimi ter tudi sožitje različnih generacij starih med seboj.

Medgeneracijsko povezovanje postaja zavestna odločitev in v družbi, ki se stara, družbena nuja. Razumemo jo kot izmenjavo izkušenj in spoznanj, druženje, učenje, pomoč ene generacije drugi, ustvarjanje, ohranjanje in širjenje socialne mreže ter ohranjanje materialne varnosti in kulturne dediščine.

Medgeneracijsko povezovanje prinaša sodelujočemu novo kvaliteto življenja, zagotavlja občutek sprejetosti in varnosti v kraju kjer živi, lajša osamljenost ter krepi duševno in telesno zdravje.

12.2.1 Mladinski center Hrastnik

Kontinuiran in izviren program medgeneracijskega sodelovanja že poteka v Mladinskem centru Hrastnik, ki se je izkazal kot zelo uspešen, saj vsem prinaša boljšo kvaliteto bivanja.

Program poteka v sodelovanju s članicami ustvarjalne skupine Plave Orlice, ki skrbijo za izmenjavo izkušenj in spoznanj, druženje, učenje, pomoč ene generacije drugi ter ohranjanje kulturne dediščine. V prostorih Mladinskega centra Hrastnik se dobivajo na rednih srečanjih, za mlade pa organizirajo tečaje šivanja in pripravljajo različne ustvarjalne delavnice.

Odličen primer medgeneracijskega sodelovanja je tudi mesečna delavnica Simbioza giba, kjer z različnimi tehnikami sproščanja vse generacije seznanja aktivna upokojenka Fanči Moljk, ki ima z jogo dolgoletne izkušnje.

Mladinski center Hrastnik se kot podizvajalec podjetja Racio iz Celja vključuje tudi v program zaposlitvene rehabilitacije invalidov, ki poteka pod okriljem Ministrstva za delo družino, socialne zadeve in enake možnosti. V prihodnjih letih obravnavanega obdobja bo Mladinski center Hrastnik načrtoval povezovanje in vključevanje sodelujočih posameznikov v programu Mladinskega centra tudi v delo drugih organizacij - npr. Doma starejših.

Mladinski center Hrastnik si je preko krovne zveze mladinskih centrov (MaMa) pridobil tudi status prostovoljske organizacije, kar mu omogoča bolj organizirano urejanje prostovoljskega dela. Na ta način postaja Mladinski center Hrastnik tudi medgeneracijsko središče občine. Aktivnosti bodo potekale predvsem preko organizacije delavnic, druženja in laične pomoči mladih starejšim. V aktivnosti se bodo vključevali učenci Osnovne šole narodnega heroja Rajka Hrastnik preko projekta Sadeži družbe, študentska organizacija ŠOHT, društva upokojencev in humanitarne organizacije.

Nosilec: Mladinski center Hrastnik, Društvo upokojencev Hrastnik, Društvo upokojencev Dol pri Hrastniku, strokovne službe Občine Hrastnik, organizacije in institucije, ki so povezane z delom z mladimi, starejšimi in invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja

13 MEDNARODNO SODELOVANJE

Mednarodno sodelovanje društev, organizacij in institucij, ki so povezane z delom z invalidi zagotavlja izmenjavo mnenj, izkušenj in primerov dobrih praks na področju invalidske tematike preko državnih meja.

Občina Hrastnik nima razvitega mednarodnega sodelovanja z občinami in posledično tudi ni razvitega mednarodnega sodelovanja med društvi, organizacijami in institucijami, ki so povezane z delom z mladimi, starejšimi in invalidi. Občino ter društva, organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, se bo spodbudilo k razvoju mednarodnega sodelovanja.

Nosilec: Občina Hrastnik ter vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi

Rok: vsa leta obravnavanega obdobja